

Zvonjenje zvona na Malti © MEMORJA

Javna uprava

Javni službenici se često smatraju provoditeljima vladine politike „iza zavjesa”. Ipak, kroz njihova sjećanja javnost može oblikovati ideju o strukturi *ič*-Civil i pojedinim povijesnim epizodama. Pozadinske priče o dobivanju neovisnosti 1964. i unutarnjem djelovanju britanskih snaga još su uvijek prepoznatljive i čine značajan dio projekta, a ove usmene reminiscencije dotiču se i bivših premijera, njihove radne etike i odnosa s ostalim vladinim službenicima, promjena u javnoj upravi tijekom desetljeća, različitim funkcijama i hijerarhijom, osobnim iskustvima i ženama u javnoj službi.

Iskustvo rata: preživljavanje, skloništa i prehrana

Ova tema istraživanja ima za cilj dokumentirati i zabilježiti prošlost koja polako ali sigurno nestaje iz javnog sjećanja. Usmena svjedočanstva, kojih je još uvijek znatan broj, nastoje sačuvati svakodnevna iskustva ljudi tijekom opsade Malte između 1940. i 1943. Priče o izbijanju neprijateljstva i prve bombe 11. lipnja 1940. još uvijek su žive u sjećanjima ispitanika kao i masovne evakuacije, izbjeglištvo, strah, neizvjesnost, zajedničke kuhinje, raketiranje, glad, zdravstvene mjere, skloništa, vojnici i uzbune.

Povezanost Malte i Lampeduze

Iako Maltu i Lampeduzu razdvaja Sredozemno more, povezuju ih slične gospodarske, trgovinske, društvene i kulturne karakteristike. Zbog logističkih zahtjeva ove teme istraživanja, terensko istraživanje na Lampeduzi provedeno je u rujnu 2017. Kroz svjedočanstva osoba koje su bile suglasne da se njihova sjećanja zabilježe, najčešće spominjanima uspomenama suvremenika pokazale su se priče o prvim malteškim

doseljnicima na otok početkom 1800-ih, prenesene s jedne generacije na drugu. Prve doseljeničke obitelji bavile su se pretežno poljoprivredom, a danas još uvijek postoje dvije obitelji s malteškim prezimenima: obitelj de Battista i obitelj Caruana. Drugi aspekt istraživanja bile su komercijalne i kulturne veze između Lampeduze i malteških otoka 1950-ih i 1980-ih. Svjedočanstva lampeđuških ribara svjedoče o životu na moru, životu u Valletti do odlaska Britanaca, zabavi, trgovinama i prodaji ribe.

Zaključak

Projekt je doprinio većoj vidljivosti Nacionalnog arhiva Malte i pokazao se uspješnim u popunjavanju praznina u kolektivnom sjećanju nacije. To je donijelo i nove izazove u smislu odluke o intelektualnom nadzoru, jer je građivo raznolikije, a ne ograničeno samo na tradicionalne oblike zapisa. Ukazao je također na potrebu razgovara o ovim izazovima i povezivanju s drugim strukama kako bi se proaktivnijim pristupom prešao put od pasivnog arhivista do arhivista stvaratelja zapisa. ■

MEMORJA
[oral, sound and visual archive]

Fotografija ispitanice čija su sjećanja dokumentirana u okviru teme Britanski ekspatriidi © MEMORJA

Saznajte više:

Ovaj je rad dio izlaganja predstavljenog na međunarodnom skupu *4th Croatia ICARUS Days & EURBICA Conference „European Archival Landscape: Reaching Out for New Horizons“* u Trogiru u ožujku 2018.

O teorijskim postavkama projekta saznajte više u radu Elisabeth Kaplan, *Many Paths to Partial Truths: Archives, Anthropology, and the Power of Representation*, *Archival Science* 2: 2002.

Nacionalni arhiv Malte posjetite na:

<https://nationalarchives.gov.mt/default.aspx>.